

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Practici Tractatus, De Legibus

Marchius, Ewald

Coloniæ Agrippinæ, 1660 [erschienen] 1661

Cap. XXXVI. An consuetudo habeat vim interpretandi Leges.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42256

declarat illam esse irrationabilem, aut corruptelam, quam diximus nihil posse valere, sive ad Legem inducendam sive abrogandam, Ratio posterioris Partis est, quia non omnis consuetudo quæ reprobatur ideo reprobatur, quod sit contra Jus Naturæ, aut Jus Divinum, sed aliquando, propter aliquam indecentiam, vel propter plura pericula, aut graviora incommoda Communitatis, quæ cum tempore possunt mutari, ac proinde, quæ uno tempore, esset Consuetudo irrationabilis, poterit alio tempore, esse rationabilis, & sic desinere esse reprobata.

C A P U T XXXVI.

*An Consuetudo habeat Vim interpretandi
Leges?*

Respondeo affirmativè, Patet ex capitulum dilectus de Consuetudine. Item ex Lege minimè & ex L. si de interpretatione ff. de Legibus, sed pro pleniori intelligentia conclusionis.

Notandum est, dupliciter posse Consuetudinem interpretari Legem, uno modo, sic, quod tantum sit index & quasi testis, Veri & germani sensus Legislatoris, qui ex Consuetudine observandi Legem, colligi potest, tanquam probabili, vel moraliter certo argumento

argumento, nisi aliunde de contrario constaret, cuius quidem argumenti tanta est efficacia, quod Doctores frequenter dicant, Legem esse interpretandam, juxta Consuetudinem loci, etiamsi oporteat verba Legis, minus proprie exponere, Vide Glossam in capl. nonnulli de rescriptis; Quod etiam, locum potest habere, in Consuetudine antecedente Legem, si nimirum ad ejus conformitatem, vel confirmationem, Lex sequens appareat lata.

Alio modo, potest Consuetudo interpretari Legem, tanquam scilicet causa concurrens, ad introducendum, vel stabilendum aliquem sensum Legis, ejusque observationem, qui forte, minus cum prima Legislatoris mente congruat, vel plus aut minus contineat; Et hanc Virtutem, intendunt potissimum Auctores, ascribere to Consuetudini, quando conclusionem supra positam tradunt, Et probari potest, quia, non est necessaria, major auctoritas, nec expressior Voluntas Legislatoris, ad Legem ita introducendam, quam vel ad novam Legem inducendam, vel quam ad inductam, abrogandam vel derogandam. Quod Consuetudinem prestare posse, jam supra demonstratum est.

Hinc fit, quod, licet aliquando ex verbis,

M aut

aut materia Legis, sit ambiguum, utrum sub
mortali obliget, & sic per se sumpta foret, in
benigniore parte interpretanda, nihilo-
minus tamen, si constet, eam Consuetudine
esse receptam, tanquam graviter & sub mor-
tali, obligantem, debeat illa censi hoc mo-
do obligare, ut docet Sylv. verbo. præcept. n.
2. & Caiet. 2. 2. q. 186. ar. 9. ad 2. & Navar.
cap. 20.

Notandum Denique. Possesse consuetudinem,
non tantum Legem Humanam, sed etiam
Divinam & Naturalem interpretari, non
quidem posteriori modo, scilicet minuendo
vel augendo, vel ad aliquem alium sensum
transferendo, sed modo priori, scilicet vin-
dicando Legislatoris sensum, & mentem
Sed ut in hac parte, sit certa significatio, vel
explicatio, debet esse universalis Ecclesie
traditione, vel Pontificis auctoritate con-
probata Ita Wigg. loco Cit. in 12. q. 97. ar. 3.

Cætera vero, quæ de Lege veteri, dicen-
da forent S. Thom. à quæst. 98. usque ad
q. 10. 6. in 12. tractavit, uti & de Lege nova
à quæst. 106. usque ad 109. Quæ omnia tam
clare & dilucidè, ab eo tradita sunt, ut vix ali-
explicatione egeant Ideoque ad illum Ange-
licum fontem, me refero, præsertim, cum
pauca quædam, quæ in illis obscura forte
vide-

videb
ante a
sint.
etican
bo.

PR
du
su
ario,
tum,
rem g
ration
stantia
cenus
stituit
De
LEX
LEX
GIB
mune
nitati
præte
Signi

videbantur, ea ex aliis in hoc Nucleo, iam ante adductis facile intelligi & enodari possint. Unde loco huius Materiam, magis practicam de Privilegiis & Rescriptis explicabo.

CAPUT XXXVII.

DE PRIVILEGIO.

Quid sit; & quomodo diuidatur?

Privilegium, à privatâ, LEGE dictum, duo includit & significat scilicet Jusipsum, seu gratiam concessam Priuilegiario, & mandatum ipsum, seu Instrumentum, quo Princeps Alicui concedit singularem gratiam. unde hic agimus de Priuilegio, ratione Juris & Gratiaë. quia est veluti substantia Privilegii & de toto Priuilegio. quatenus est LEX quaedam Humana, quæ constituitur in genere signi.

Definitur Privilegium, quod sit Privata LEX, aliquid speciale concedens. Dicitur LEX Privata, ut distinguatur à cæteris LEGIBUS: nam aliæ concedunt Jus commune, hæc vero Privatum: quia Communitati, aut Privatæ Personæ, Jus concedit, præter commune. Cap. Abbate, de verb. Signif. & Cap. Privilegium: ideo de ratione